

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Caput Primum. De Administratione & Jurisdictione Capituli sede vacante.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

TRACTATUS III.
DE
CAPITULO SEDE VACANTE.
CAPVT PRIMVM.
DE ADMINISTRATIONE, ET
IURISDICTIONE CAPITVLI
SEDE VACANTE.

Quaestio 445. Vbinam in iure; & à quibus hac materia de Capitulo sede vacante specialiter tractetur?

REspoñ. Ad primum. Sunt hac de re textus in c. oim. & c. his qua. de maior. & obediēt. c. Episcopus. c. Ecclesia. de supplenda negligentia Pralatorum in 8. c. illa. & c. sin. ne sede vac. Clem. statum. de elect. & ibi AA.

Item Titid. sess. 7. c. 10. sess. 23. c. 10. & sess. 24. c. 17.

2. Resp. ad secundum. Materiam hanc tractarunt Fermosinus Episcopus Asturicensis speciali tractatu. Item Joan. Francisc. Pavinus speciali tract. de potest. capitul. sed. vac. Ventrigl. tom. 2. anhor. 15. Azor. instir. moral. l. 3. c. 37. 38. 39. Fagn. ad c. his qua. de maior. & obed. Barbol. juris eccles. l. 1. c. 32. & de canonie & dignit. c. 42. n. 28 & seq. Lotter. de re benef. l. 2. q. 2. à n. 26. & q. 3. à n. 81. Mart. de jurisdict. p. 2. c. 23. n. 17. & seq. & c. 40. n. 32. Garc. de benef. p. 5. c. 7. Paris. de resignat. l. 7. q. 23. Quaradra in sum. Bullar. v. capitulum sed. vac. Leo in thesau. for. eccles. p. 1. c. 26. Tulch. lit. C. conclus. 56. Riccius in pr. resol. 506. & seq. & collectan. 610. p. 3. Diana tom. 8. tract. 4. per tot. Quintadven. Ecclesiastic. l. 1. c. 5. Sanch. de matrim. l. 8. d. 27. & plurimi alii apud Ventrigl. loc. cit. n. 1.

Quaestio 446. Vox Capitulum unde deducta; & quid importet?

REsp. ad primum vox Capitulum diminutivum est deductum à capite, quasi parvum caput. collegia enim Canonorum sunt, & dicuntur parva capita Ecclesie post principale caput, quod est ecclesia. Lotter. de re benef. l. 1. q. 15. n. 11. ex Tholosan. de benef. c. 10. n. 15. Et sic Capitulum sede vacante dicitur quasi parvum caput; ed quòd minorem habeat potestatem. Azor. Instir. moral. l. 3. c. 37. q. 1. citans gl. in c. conquestus. de suppl. negl. Pralator. in 8.

2. Resp. ad secundum. Importat collegium canonicorum, & sumitur pro ipsis canonicis congregatis. Azor. loc. cit. Et sic dicitur capitulum sede vac. ubi Episcopus alterve supremus similis collegii.

P. Laurentii Tract. III. De Capis. sed. vac.

antistes mortuus est naturaliter, aut civiliter, puta, ecclesiam dimisit, aut eà privatus est. sumitur quoque vox Capitulum pro ipso loco, ubi Canonici, seu Capitulares congregantur. ut in c. in causis. de elect. Azor. loc. cit. Alias illius significationes huic non pertinentes omitto. v. g. dum, ut Abb. in c. capitulum. de rescrip. apud Azor loc. cit. ponitur, ut distinguat rem unam ab alia, quemadmodum dicitur ut capitula decretalium, & in quo sensu accipitur in c. quoddam in d. ibi. & in c. inter alia. de sentent. excom.

Quaestio 447. An Capitulum cathedrale sede vacante de jure administret?

REsp. ad Capitulum Cathedrale se de vacante, sive per mortem, sive per renunciationem, translationem, aut depositionem Episcopi pertinet jus administrationis, & jurisdictionis. Laym. in c. his qua. de maior. & obed. juxta c. cum oim. eod. tit. Item in c. Ecclesia. de suppl. negl. pralator. n. 1. Fagn. in cit. c. his qua. n. 49. Ventrigl. tom. 2. anhor. 15. §. 1. n. 2. Barbol. juris eccles. l. 1. c. 32. n. 61. Pirh. ad tit. de maior. & obed. n. 44. gerit enim Capitulum tale vices Episcopi. Sbroz. de Vicar. Episc. l. 1. q. 15. n. 2. Pignat. tom. 5. consil. 24. n. 2. citans Decium in c. eam re. de rescrip. n. 35. Rebuff. in pr. benef. tit. de devolut. n. 58. & seq. Et succedit in jurisdictione Episcopali, eaque ad illud devolvitur. Pirh. loc. cit. Unde dicitur successor Episcopi, quia jurisdictionem Episcopalem tantquam ejus successor habet. Pignat. cit. n. 2. & 3. Sbroz. loc. cit. n. 4. citans gl. in c. amic. de maior. & obed. in 6. & Federic. de senis. consil. 30. n. 2. & 30. Et hinc jam dicitur idem & unum esse cum Episcopo. Pignat. cit. n. 2. Sbroz. n. 5. ex Federic. de Senis loc. cit. n. 3. cum antecessor & successor pro una persona reputentur. Sbroz. loc. cit. citans c. dilecti. de foro competent. & Innoc. in cit. c. eam re. n. 6. & 7. Porro jus illud administrationis ei auferri nequit per Metropolitanum absque causa necessitatis; quia tamen necessitate id postulante, jura dant Archiepiscopo hanc potestatem. Laym. in cit. c. his qua. n. 1. Papa vero ob plenitudinem potestatis suae administratorem deputare potest, sed non solet, si capitulum nihil deliquerit.

2. Extenditur responsio, sive administratio, & jurisdictionis Episcopalis transit quoque ad Capitulum, dum Ecclesia quasi vacat, nimirum

P

dum

dum Episcopus ab hostibus aut paganis captus est. Card. de Luca, de benef. d. 16, n. 4. juncto n. 11. citans Rebuff. in c. cum nulla de concess. preb. Ventrig. loc. cit. citans Meroll. theol. mor. p. 3. d. 7. c. 7. Marschor. var. resol. l. 2. c. 15. n. 38. qui testatur, sic fuisse decusum in Burgenf. 10. Martii, 1597. eorum Orano juxta textum c. si Episcopus, de suppl. neglig. Pralator. in 6, ubi disponitur, ut Episcopo in captivitate redacto ecclesia censeatur vacare (ubi tamen id vacare improprie accipitur, ut Card. de Luca cit. n. 11.) & jurisdictio ad Capitulum devolvatur.

3. Item extenditur responsio, quando Episcopus degit in remotis, & Vicarius illius relictus in dicta moritur absque alia Episcopi provisione. Ventrig. loc. cit. citans Quarant. in sum. Bullar. v. Capitulum sede vac. n. 1. 2. Genu. en. in pr. c. 86. n. 11. Dianam p. 6. tract. 4. resol. 3. Meroll. loc. cit. n. 6. dicitur autem Episcopus esse in remotis, quando ejus presentia brevi haberi nequit. Ventrig. loc. cit.

Questio 448. An exinde quoque, quod vices gerat & suppleat defuncti Episcopi, Capitulum sede vac. sit & vocari possit Vicarius Episcopi?

R Esp. videri quæstionem hanc habere multum de nomine. Capitulum sede vacante inter Vicarios Episcopi connumerandum asserit Sbroz. loc. cit. n. 1. dicendum quoque proprie Vicarium Episcopi, affirmant gl. in c. cit. c. unit. de major. & obedientia. Innoc. in c. eam te. Decius loc. cit. n. 7. apud Sbroz. cit. n. 1. ed quod vicarius (intelligi proprie talis) dicatur à vice quam gerit juxta l. vicarius ff. de legat. Sylv. in sum. v. vicarius, Bellin. tract. de re militari. p. 1. tit. 17. de off. vic. n. 1. & seq. Unde etiam tali capitulo tanquam vicario Episcopi literas transmitti à Papa, testatur Innoc. loc. cit. n. 3. apud Sbroz. loc. cit. n. 4. & quos citat Federic. de Senis cit. conf. 30. n. 3. Abb. in c. cum olim. n. 1. Roman. epus. 506. n. 13. quin etiam testetur, esse opinionem communem. rationes tamen, quas adducit pro se Sbroz. non magnopere stringere videatur, nempe quod longe plura possit Capitulum sede vacante quam Vicarius Episcopi (intelligi generalis) vivente Episcopo, quod possit constituere vicarium, qualem constituere nequit Vicarius generalis Episcopi. quod non fungatur in omnibus vice Episcopi, puta in collationibus beneficiorum. ad quod tamen potestremum ipse Sbroz. advertendum ait, etiam Vicarium generalem Episcopi non posse omnia, quæ Episcopus, ad priora verò facile dici possit, dari Vicarios plures proprie tales, etsi unus eorum plus possit, quam alter.

Questio 449. An quoque succedat, & jus administrandi habeat Capitulum Ecclesie exemptæ, habentis jurisdictionem quasi Episcopalem?

R Esp. Capitulum talis Ecclesie omnimodè exemptæ, ea vacante, non secus, ac Capitulum cathedrale administrationem & jurisdictionem habet (potest prout, ut probabiliter Pirh. loc. cit. n. 16. corrigere, ferre censuras, aliæque facere; quæ tale capitulum cathedrale, de quibus inferius) quia tales ecclesie æquiparantur cathedralibus, Laym. in c. his que de major. & obedient. n. 2. Pirh. loc. cit. n. 58. sic quoque in praxi servari testantes.

Questio 450. An etiam Capitulum ecclesie collegiatae, quæ est titulus Cardinalis, eâ va-

cante, seu mortuo Cardinali administrat, & succedat in jurisdictione?

R Esp. affirmativè Laym. loc. cit. Fagn. in c. his que de major. & obed. n. 2. & 32. Pirh. loc. cit. n. 14. & 16. juxta expressum textum cit. c. his que. ubi statuit Pontifex, ut mortuo Cardinali titulari talis ecclesie presbyteri Capellani clerici Capellanus seu Parochiarum aliis eidem Cardinali ratione talis tituli subiectarum Capitulo seu collegio istius ecclesie collegiatae titularis in omnibus obediant. Pirh. cit. n. 14. Fagn. loc. cit. n. 1. Arque ita spectato jure communi mortuo Cardinali tota administratio & jurisdictio Cardinalis devolvitur ad Capitulum, seu collegium dictæ Ecclesie collegiatae, sicut mortuo Episcopo tota ejus administratio transit ad Capitulum Ecclesie cathedralis, nisi Papa quædam exceperit Fagn. Pirh. ll. cit. quemadmodum Papa in cit. c. his que. excepit, sibi que reservavit pro bono pacis, ut inquit. correctiorem, excommunicationem, suspensionem, interdictum, in ordine ad quæ dicti presbyteri, clerici &c. subiecti erant aliis Cardinali, & subiecti permanent subditi Episcopi vacante sede Episcopali Capitulo cathedrali, ut dicitur infra. Proinde hodie dum mortuo Cardinali Capitulum ejusdem Ecclesie titularis non poterit causas criminales cognoscere, ferre censuras &c. idque vi juris communis; ed quod ea potestas, etsi cessante exceptione illa papali competere tali capitulo de jure communi (ut tenent Pirh. cit. n. 16. & Abb. antiq. in c. his que in fine & Bellam. notab. 5. Abbas Panormit. n. 2. Host. apud Fagn. cit. n. 34. contrarium & fortè melius, ut ait Fagn. tenentibus cum Innoc. in cit. c. his que n. 2. ed quod nec capitulum, nec Cardinalis ille titularis hanc habeat jure proprio, sicut eam habet Episcopus, sed specialiter à Papa per reservationem tamen Papa infertam corpori juris, ad eque facientem jus commune (non secus ac privilegium insertum Juri communi facit jus commune gl. 4. in c. constitutionem, de regul. jur. in 6. Jo. And. in c. ex parte il. primo. n. 3. Hostiens. &c. apud Fagn. loc. cit. n. 35.) ablata est. Porro ratio, cur Papa dicat, se bono pacis reservare sibi illa, est, quod quia consuetudo in Urbe allegabatur, vi cujus capitulum dicebatur habere potestatem illam corrigendi, & censuras ferendi, pontifex ad vitandas lites, & scandalum noluit illam consuetudinem approbare, sed ex suo officio pro bono pacis id sua providentiæ reservavit. Fagn. cit. n. 34. Pirh. cit. n. 16.

Questio 451. An quoque Capitulum alterius secularis collegiatae, quæ non est titulus Cardinalis, aut aliis exempta vacantis seu privata suo capite succedat, & administrat?

R Esp. Supposito, talem Prælatum inferiorem v.g. Præpositum aut Decanum talis Collegiatae habere jurisdictionem dignitati suæ annexam in illa ecclesia, & capellis eidem subiectis, earumque clericos, idque, ut bene Pirh. loc. cit. n. 59. privativè seu excluso Episcopo, ita ut is in prima instantia se immiscere nequeat, modò inferior ille Prælatus rite impleat officium suum, eam non habeat frustra, quaritur, ut rectè ait Fagn. in c. his que n. 36. an ea sit transmissibilis in Capitulum sede vacante non convenit adhuc AA. inter se in puncto hujus quæstionis. Negativam, nimirum, administrationem, & jurisdictionem non transire mortuo Prælato ad tale Capitulum, tenent Laym. ad cit. c. his que n. 4. Pirh. loc. cit. n. 59. secuti in hoc Felin. in idem

hæc in 4. & 5. argumento. Pro qua opinione citantur quoque à Fagu. loc. cit. n. 39. Bellam. in cit. c. n. 6. (quamvis illum eam tenere vacillando asserat) Item n. 42. Innoc. in c. cum accessissent, de constitut. n. 3. Abb. in c. cum dilectus, n. 9. de consuetud. Butrio. Imol. Dominic. Rationes illorum sunt primò dato etiam inferiores istiusmodi Prælatos habere jurisdictionem illam ordinariam à jure (cujus tamen contrarium fuisse & rectè probat Fagu. à n. 36. eò quòd solus Episcopus de jure fundat intentionem super jurisdictione ordinaria in tota diocesi juxta c. omnes Basilicæ, 16. q. 7. c. conquerente, de off. ordinar. adeòque inferior, vel Plebanus contentens jurisdictionem ad se pertinere, nisi docuerit, eam de jure speciali ad se pertinere, semper succumbet. c. cum dilectus, de capellis monachor. c. cum olim, de præscript. in 6.) devolutio jurisdictionis ab Episcopo, vel Prælato induci non debet, nisi tantum in casibus à jure expressis. c. quamquam, de elect. in 6. Jam verò jurisdictionem sede vacante transire ad Capitulum, expressè tantum habetur de Ecclesiis Cathedralibus, vel quasi Episcopalis, quæ exempta à jurisdictione Episcopi episcopalis æquiparantur. c. cum olim, & c. his que Fagu. n. 40. Pirh. n. 59. Barbos. de jure eccles. l. i. c. 32. n. 136. Et id quidem propter diversam rationem, quæ est in Ecclesiis illis inferioribus non exemptis, & ecclesiis Cathedralibus, vel collegiatis exemptis; quia nimirum in his, si Capitulum non succederet defuncto Episcopo vel Prælato, non esset, qui posset huic defectui providere; in aliis verò inferioribus & matricibus illis ecclesiis adest Episcopus, qui adiri & defectum illum supplere potest. Fagu. Pirh. loc. cit. quin & est differentia inter has Ecclesias inferiores, & collegiatis, quæ sunt titulus Cardinalis alicujus, nimirum quòd Cardinalis in suo titulo habet jurisdictionem ordinariam de jure communi. Fagu. n. 46. Laym. loc. cit. n. 1. Pirh. loc. cit. n. 15. secundò, dato jam jure quodam speciali, puta præscriptione, consuetudine, privilegio, competere illis Prælati inferioribus (ut fieri potest Fagu. n. 39. citans c. cum ab Ecclesiarum, de off. ordinar. c. cum olim, c. auditis, de præscript. c. accidentibus, de excess. prælator, adhuc non poterit in ea succedere tale Capitulum. Imprimis nondum acquisita præscriptione; cum præscriptio sit stricti juris, adeòque ultra præscribentem non extenditur ad alios, adeòque nec ad Capitulum, nisi fortè Capitulum in hoc ipso quoque, nempe ut vacante Prælatuà jurisdictionem exercere possit, præscripsit. Pirh. Laym. ll. cit. Neque dum acquisita privilegio; quia ea, quæ non communi, sed speciali jure competunt Prælato, non transeunt in Capitulum sede vacante. Laym. Pirh. ll. cit. & quos citat Fagu. n. 43. gl. in c. scriptum v. temporis, de elect. & ibidem Abb. n. 5. Innoc. in c. verum, de foro competente, & ibid. Felin. in princ. Idem est de jurisdictione delata, nec non de feudali. Atque ita hanc sententiam in puncto juris vertiorem esse, & de jure sustineri posse, ait Felin. quamvis fateatur, materiam esse dubitabilem. Quintimo dicat, sententiam contrariam, nempe in ecclesiis inferioribus non exemptis sede seu Prælatuà vacante Capitulum succedere in jurisdictione communiter teneri, & receptam esse consuetudine, licet negativa in puncto juris sit verior. Pirh. cit. n. 59. Fagu. n. 48. ubi verum tamen, ut subdit Felin. etiam, ubi jurisdictione spectat de jure speciali ad solum Prælatum, communiter tenetur, ut Capitulum succedat in ea, & ista opinio secundum illum sequenda est, tum propter auctoritatem Abbatis, & eorum, quos allegatum propter consuetudinem, quæ est opti-

P. Leurem Tract. III, De Capit. sed. vac.

ma dubiorum interpretis, cum dilectus, de consuetudine. & de ipsa attestantur DD. in Clem. ne in agro, de statu monach. Hanc etiam opinionem communiter teneri affirmat Pavin, de off. & potest. capit. sed. vac. prælud. 6. n. 16. eamque secuta est Rota in Bingins. jurisdict. 22. Jun. 1611. quæ est inter impressas decisio 346. p. x. recent. ita Fagu.

2. Affirmativam è contra simpliciter tenet Abbas in c. his que, n. 2. ubi post multa concludit, quòd ubi potestas aliqua ratione Prælatuà competit, Prælato illo mortuo, ea transeat in Capitulum, exceptis his, quæ non possunt explicari sede vacante, ut alienatio bonorum; quæquam rationes, quas pro se adducit Abbas, refellit satis bene Fagu. n. 45.

3. De cetero, quando non tam quaeritur de jurisdictione, quàm administratione bonorum, concedendum est, inquit Fagu. cit. n. 48. conventum succedere Prælato inferiori per c. ea que, de statu monachor. secundum Felin. in c. his que, n. 2. Item ubi jurisdictione, & potestas est simultanea seu communis inter Capitulum, & Prælatum, de quo casu loquitur c. ea noscitur, de his, que sunt à Prælat. quod pro se citat Abb. dubium non est, quin mortuo Prælato, seu sede vacante jurisdictione maneat penes solum Capitulum. Fag. cit. n. 48. Pirh. n. 59. Laym. loc. cit. n. 3. cum Felin. juxta textum c. final. de regular. in 6. & argumento c. unius, ne sede vac. lib. eod.

Quæstio 452. An Capitulum Ecclesia regularis non exempta, sede seu Prælatuà vacante succedat in administratione & jurisdictione?

1. Resp. Non succedit tale Capitulum seu conventus, sed administratio & jurisdictione devolvitur ad Episcopum, si monasterium non sit exemptum, sed ei subiectum. Pirh. ad tit. de major. & obed. n. 60. Laym. ad c. his que, tit. c. d. n. 5. citans Felin. in idem c. argum. 4. Imol. ibid. Jo. Aud. in c. 2. n. 2. item apud Fagu. loc. cit. n. 45. Speculat. ad tit. de statu monach. n. 26. ubi postquam dixisset, tenere quosdam, vacante Monasterio totam potestatem residere penes Capitulum, ideòque posse Capitulum, sive conventum recipere monachos, subdit; contrarium tamen servari videmus, & bene, contra Dominic. in idem c. 2. n. 2. tenentem, quòd secundum jura conventus succedat Abbati in jurisdictione, proinde Episcopus dare potest administratorem in spiritualibus, & temporalibus. Felin. Jo. Aud. Laym. Pirh. ll. cit. habet enim jurisdictionem in omnia monasteria suæ diocesis non exempta, tamen eam exercere nequeat in his, quæ ad disciplinam religiosam spectant, dum ordinis Prælati officium suum rite obit, eo tamen deficiente, seu in defectum illius exercitium jurisdictionis ad eum devolvitur. Laym. citans seipsum in c. quanto & c. penult. de off. ordinar. ita ut administratorem etiam in iis, quæ ad regularem disciplinam spectant, statuere possit. Pirh. cit. n. 60. Unde jam etiam conventus Prælato mortuo, si ad eum solum spectabat creare seu recipere Monachos eos recipere nequibit; secus si spectabat ad Abbatem, & simul ad conventum, pro ut expressè definit c. fin. de regular. in 6. multò verò minus administratio illa; & jurisdictione devolvetur ad Priorem claustralem, vel seniore. Laym. Pirh. ll. cit. votum enim obedientiæ (ratione cujus potissimum religiosi subduntur Abbatibus, seu Prælato ordinis) non præstatur tali Priori, aut etiam conventui, sed ipsi Prælato; ergo Prælato mortuo potestas, & jurisdictione illius, per quam in virtute obedientiæ, vel etiam sub prævia excommunicationis præcipere poterat, non transit ad Priorem aut seniore. Laym. loc. cit. & ex eo Pirh. P 2 2. Quòd

2. Quòd si tamen mortuo Prælato administrator nullus constituatur ab Episcopo, potest Prior, aut senior juxta cujusque Ordinis aut monasterii consuetudines alios gubernare iisque præcipere, tamen si jurisdictionem propriè dictam non exerceat; cum neque sit Prælatus, nec vice Prælatus, nisi vel consuetudo sit, vel regula, aut statutum Ordinis præcipiat, ut vacante Prælaturâ Prior, vel alius interea, dum novus Prælatus eligitur, vel constituatur, vices Prælati gerat. Laym. Pirh. ll. c. v. cui proinde vice Prælato obediendum non secus ac ipsi vice Prælato, quem constituit prælatus loco, seu in sua absentia. Quidquid sit de eo, num Priores claustrales similisque Officialès, seu Vicarii in præsentia ipsius Prælati habeant potestatem illam præcipiendi in virtute S. Obedientiæ, quod ex cujusque religionis statutis & consuetudine dignoscendum ait Laym. cum de jure ordinario talem potestatem habere non videantur juxta Suarez. etsi negandum non sit, habere illos juxta potestatem sibi commissam vim aliquam gubernandi, & præcipiendi, ita ut obediri illis etiam in conscientia debeat, uti Ludimagistro in schola, patri-familias in domo.

Quæstio 453. Sede Papali vacante penes quem resideat jurisdictio?

R Esp. remissivè, videndum nimirum Fagn. p. 2. primi decretal. pag. 512. a. n. 2.

Quæstio 454. An Episcopo, vel Prælato alio exempto excommunicato vel suspensio devolvatur quoque jurisdictio ad Capitulum non secus, ac sede vacante, ita ut locus sit electioni Vicarii capitularis?

R Esp. negativè, sed recurrendum ad Papam, ut is provideat. Fagn. in c. quia diversitatem. de concess. præb. n. 25. postquam num. aliquot antecedentibus, contrarium proposuisset, & n. 16. dicens, se super hac quæstione à S. Congregat. præposita negot. Episcoporum. & regular. specialiter consultum, citat pro hac sua sententia Host. in. c. 1. de off. Vicar. in 6. n. 1. dicentem Episcopo excommunicato nec ejus Officialem, nec alium posse jus reddere nisi Papam. Item gl. ibid. v. ipsius & Jo. Monach. ibidem, n. 5. dicentes eadem. Probat suam sententiam Fagn. n. 26. primò ex c. Romana. de suppl. negl. Prælator. in 6. ubi dicitur, jurisdictionem suffraganei non devolvi ad Metropolitanum, additâ ratione; cum id non inveniatur concessum à jure, adeoque conditor dicti Canonis videatur retinuisse sibi hanc facultatem juxta regulam c. nuper. de sent. excommun. Et lanè, si ad Capitulum devoluta esset in hoc casu jurisdictio, Papa id ipsum non redderet pro ratione, nempe quòd jurisdictio concessa esset alteri scilicet capitulo, cui jus suum conferre non possit Metropolitanus, & non nudè pro ratione daret, quòd hæc devolutio non inveniatur in jure concessa Metropolitanò. Probat illam secundò n. 27. ex c. si Episcopus. de suppl. negl. in 6. ubi jurisdictio Episcopi naturaliter viventis tribuitur Capitulo in speciali casu, quando Episcopus est captus à Pagani vel schismaticis; eò quòd tunc sedes censetur quasi vacare per mortem, adeoque extra hunc casum regulariter jurisdictio Episcopi naturaliter viventis non transeat ad Capitulum; cum mors ci-

vilis vel spiritualis Prælati non æquiparetur mortui naturali, nisi ubi id in jure cautum invenitur, ut pro regula tenendum, ait gl. Joan. in c. placuit. il secundò v. mortuus 16. q. 1. Probat Tertio. n. 31. & 32. ex eo, quòd sedes uti vacat interpretativè per Prælati inhabilitatem c. inter corporalia. de translat. Episcoporum. (ubi sicut juxta communem modum loquendi dicitur ecclesia viduata, quæ licet Episcopum habeat inutilem, tamen habere perhibetur) ita etiam vacet interpretativè per excommunicationem & suspensionem, ut post Hostiens. expressè Pavin. de off. & potest. cap. sed. vac. prælud. ult. n. 13. jam verò de sede interpretativè vacante per inhabilitatem, jurisdictio non devolvatur ad Capitulum, sed Papa provideat dando Coadjutorem c. ex parte. de cler. agror. & c. unic. tit. eod. in 6. ergo nec sede interpretativè vacante per excommunicationem, vel suspensionem ea devolvatur ad Capitulum. Huic sententiæ suffragari diuturnam observantiam (quæ juxta l. si de interpretatione. ff. de ll. & c. dilectus. de consuetud. est optima interpres, quæ nimirum Episcopis ob delictum, vel inhabilitatem suspensis ab administratione Capitulum non administrat, sed sedes Apostolica consuevit constituere Vicarios Apostolicos) ait Fagn. n. 32. & addit, hæc potissimum sibi vindicare locum in prælato inferiore. Neque proinde his contrarii sunt (ut Fagn. n. 33.) Host. & Pavin. dicendo, sedem vacare interpretativè, Prælato existente hæretico, excommunicato vel suspensio; cum non loquantur ad effectum devolutionis ad Capitulum, sed ad effectum, ut sit locus titulo ne sede vacante aliquid innovetur Neque etiam S. Congregat. Concil. de 14. Jan. 1588. declarans, Episcopum existente hæretico, pertinere ad Capitulum facultatem concedendi dimissiones, quia Episcopo existente notorè hæretico, jurisdictio idcirco spectat ad Capitulum; quia sedes non interpretativè sed verè vacat juxta c. commissi. de hæret. in 6. Fagn. n. 34. citans seipsum in c. ad abolendam. tit. eod. à n. 29.

Quæstio 455. Num jurisdictio sede vacante una cum Episcopo, vel Prælato moriente exspiret, & veluti de novo incipiat vivere in Capitulo?

R Esp. Cum Carol. Anton. de Luca ad Ventrigl. annot. 15. §. 2. n. 1. deficiente capite mortuo nimirum Episcopo, universam jurisdictionem tam in habitu, quam in exercitio remanere penes Capitulum, tanquam reliquum corpus politicum, seu intellectuale, quòd in hoc differt à corpore naturali, ut etiam sine capite vivat, omnèque faciat operationes.

Quæstio 456. Num Capitulum succedat Episcopo in jurisdictione tam temporalis quam spirituali?

R Esp. Affirmativè. Lotter. de re benef. l. 2. q. 2. n. 37. ubi: secundum regulas juris communis transeunt in Capitulum omnia jura episcopalia tam temporalia quam spiritualia, juxta c. ult. & penult. de suppl. negl. prælat. in 6. quod proculdubio completitur usum clavium. Guttier. qq. can. l. 1. c. 11. n. 10. Pirh. ad tit. de major. & obed. n. 44. & 45. Pignat. tom. 5. consult. 24. n. 3. ubi: sede vacante Capitulum succedit tam in temporalibus quam spiritualibus, nec inferior est, sed par Episcopo. Hinc ab excommunicatione

dicatone absolvit c. unic. de major. & obed. in 6. Statuta condit. c. cum omnes. de consuetud. Absolvere a juramento. c. ult. & penult. de suppl. negl. Pralatorum. de quorum singulis particulatim infra. Unde jam etiam, si succedat in jurisdictione etiam temporalis, poterit jam exercere non tantum in clericos seu personas ecclesiasticas, sed etiam seculares, in quas Episcopus decedens prater Episcopalem habet jurisdictionem temporalem, tam in causis civilibus quam criminalibus per alios (puta ministros suos) exercenda. Pirh. h. c. citans Quarant. in sum. Bullar. v. capit. sed. vac. s. ultimus. Diana p. 8. tr. 4. resol. 1. 6. citans Meroll. tom. 3. d. 7. c. 7. dub. 1. n. 9. Idque absque periculo irregularitatis, ut addit Diana loc. c. in fine.

Questio 457. Virum jurisdictione Ordinaria Episcopi tota transeat in Capitulum sede vacante?

Resp. Omnem administrationem, & jurisdictionem Episcopalem Ordinariam tam in spiritualibus, quam in temporalibus transire ad Capitulum sede vacante, & ab eo exerceri posse, exceptis iis, quae ipsum jus commune excipit, vel Pontifex specialiter interdicit. Pirh. cit. n. 44. Ventrigl. tom. 2. annot. 15. §. 2. n. 4. citans Dianam tom. 2. tract. 4. resol. 1. Meroll. ib. mor. p. 3. c. 7. dub. 1. n. 2. Garcias p. 5. c. 7. n. 4. Lortet. loc. cit. n. 28. & 29. ubi ea omnia generaliter & universaler, quae jurisdictionis ordinariae sunt, lex ipsa nuncupatim transfert in Capitulum. Unde jam tenenda dicta haec regula affirmativa, nimirum, quod tota illa jurisdictione Ordinaria transeat ad Capitulum, exceptis iis, quae jus commune excipit. Garc. Pirh. cit. Azor. Inst. mor. p. 2. l. 3. §. 6. citans Rebuff. in pr. p. 1. de devolut. n. 58. Federico de Senis. cons. 30. ac dicens hanc opinionem valde convenire cum ipso jure. Ventrigl. loc. cit. Meroll. loc. cit. pluribus ampliatis, ac limitans dictam regulam affirmativam. Fagn. in c. h. u. quae de major. & obed. n. 49. & in c. cum olim. tit. eod. n. 2. citans Pavin. de off. & potest. sed. vac. q. 1. part. 1. principal. a. n. 3. Jo. Andr. in cit. c. cum olim. n. 5. Butt. n. 15. Abb. n. 3. contra Host. in sum. tit. ne sed. vac. §. 3. Archid. in c. 1. de major. & obed. in 6. apud Fagn. Lambert. de jurep. p. 1. l. 1. q. 2. n. 9. & p. 1. l. 2. q. 2. apud Ventrigl. confluentes in hac materia regulam contrariam negativam, nempe jurisdictionem mortui Episcopo non devolvi ad Capitulum, nisi in quantum invenitur permissum, vel ex indulgentia speciali, vel ex consuetudine praescripta. Proinde jam etiam jurisdictione hac, quam habet Capitulum sede vacante, est ordinaria tam in spiritualibus, quam temporalibus, quia jure communi eam habet, & ad universalitatem causarum. Azor. loc. cit. q. 7. citans gl. in c. 2. ne praesent. vices. Jo. Andr. in c. ult. de suppl. negl. pralat. in 6. Pavin. p. 1. q. 2. Verumtamen ad elucidandam magis dictam regulam affirmativam sit

Questio 458. Num ergo Capitulum succedat in jurisdictione Episcopi ordinaria tam contentiosa, seu necessaria, quam in ea, quae est voluntaria, & gratia?

Resp. In hoc non satis convenire AA. succedere capitulum in tota jurisdictione ordinaria tam contentiosa, seu necessaria, quam voluntaria, & hanc esse generalem juris regulam, quae solum sit limitanda in casibus a jure expressis, aut apud Garciam Suar. tom. 5. de censuris. d. 50. f. 5. n. 6. Item apud eundem aut Selva de benef. p. 2. q. 1. n. 4. Jus dicere, quod Capitulum succedat in jurisdictione, nec distinguere jurisdictionem contentiosam, seu necessariam, & voluntariam. Item apud eundem Garciam Nayar. cons. 4. 4. de tempor. vic. d. R. Leonensis Tract. III. De Capit. sed. vac.

nar. n. 1. & seq. & conf. 7. de filijs presbyt. resolvit. Capitulum succedere etiam in his, quae sunt jurisdictionis voluntariae. Item apud eundem tradit Pavin. loc. cit. p. 1. q. 5. posse dispensare Capitulum, si cur Episcopus, licet sit jurisdictionis voluntariae, in qua etiam succedat. Pro eadem sententia hac generaliter id affirmante citantur quoque ab eodem Garcia Guerrero in speculo. c. 4. Guttier. 99. con. l. 1. c. 11. n. 10. Rebuff. in pr. tit. de devolut. a. n. 38. Bortae de synod. p. 1. n. 42. & 44. Corat. de benef. p. 2. c. 7. n. 2. Quiataven. eccles. l. 1. c. 5. n. 6. & plurimi alii. Quibus adherere videtur Pirh. n. 45. ubi, quod Capitulum exerceat omnem jurisdictionem Episcopalem tam voluntariam quam contentiosam, licet nonnulli contrarium teneant, quod ad jurisdictionem voluntariam; sed minus probabiliter; cum secundum cavones tota jurisdictione ordinaria Episcopi sede vacante ad capitulum devolvatur &c.

Alii restrictius loquuntur, ut velint, quod in his, quae sunt gratiae, Capitulum succedat in tantum, in quantum a jure reperitur ei concessum. citatur pro hac opinione a Ventrigl. loc. cit. n. 6. addit ad Quarant. in sum. Bullar. v. sede vac. in princip. sic quoque ait Paris. de resign. l. 7. q. 2. n. 25. Capitulum sede vacante potest plurima de pertinentibus ad Episcopum, quae sunt jurisdictionis voluntariae, pro quo citat Jo. Andr. in c. unic. de major. & obed. in 6. Atque ita in hoc saltem valeat, & tenenda sit regula illa negativa; nempe quod jurisdictione voluntaria non nisi in his, quae ei a jure communi concessa reperiantur, ad illud transeat.

3. Alii absolute negant, succedere Capitulum in jurisdictione voluntaria. Fagn. in c. illa. ne sede vac. n. 13. ubi expresse: Capitulum sede vacante non succedit in jurisdictione voluntaria, sed in necessaria tantum; quia est necessarius & non voluntarius administrator, ut tenet gl. in Clem. 1. v. Capitulum de haeret. (quam Felin. in c. cum olim. de major. & obed. n. 6. dicit communiter approbatam) Rota decis. 5. incipiente, si Episcopus n. 3. in novis. Nec succedit in his, quae sapiunt gratiam gl. in c. 1. v. praesentatos. de Institut. in 6. Et inde est, ut ait Fagn. n. 4. quod Capitulum non succedat in dandis indulgentiis. E contra vero, ut Fagn. n. 15. succedat in admittendis praesentationibus, & institutionibus faciendis; quia haec sunt jurisdictionis necessariae, & non voluntariae &c. Hanc sententiam sedari videtur Lortet. l. 1. q. 9. n. 47. aliquantulum tamen adhuc limitando, dum ait in Capitulum non transeunt, quae sunt jurisdictionis voluntariae, concernentia totam diocesim, pro quo citat Gemis. Plura de his infra ubi, quae possit Capitulum sede vacante in materia beneficii.

Questio 459. An Capitulum succedat in iis, quae Episcopo competunt jure speciali?

Resp. In iis, quae Episcopo competunt jure aliquo speciali, seu accidentali (etsi essent ex iis, quae sunt jurisdictionis, ut expresse Azevedo cons. 1. n. 3. apud Barbof.) non succedit Capitulum sede vacante. Lotter. l. 1. q. 9. n. 47. Barbof. juris eccles. l. 1. c. 32. n. 108. Sbroz de vicar. l. 1. q. 16. n. 1. & l. 2. q. 188. n. 5. & 6. ubi ex Felin. in c. cum omnes. de cons. n. 10. quod licet Capitulum sede vacante statueret possit tanquam successor Episcopi, quae competunt Episcopo ratione jurisdictionis, statueret tamen non potest super his, quae competunt Episcopo de jure specialis quia in iis non dicitur successor Episcopi. Ventrigl. l. c. n. 5. (ubi Capitulum succedere in iis, quae sunt jurisdictionis ordinariae, declaratur communiter procedere in iis, quae jure communi ad Episcopum spectant tanquam Ordinarii) & n. 7. Garc.

de benef. p. 5. c. 7. n. 38. citans Abb. in c. cum olim. n. 2. Felin. in c. cum omnes. de consir. n. 10. Rebuff. in pr. sit. de devolut. n. 68. n. 69. Coraf. Cuch. &c.

2. Limitat nihilominus responfionem Ventrigl. cit. n. 7. ex addit. ad Quarant. in sum. Bullar. v. sede vac. citato etiam pro hoc Meroll. loc. cit. n. 18. nimirum, quod si id, quod Episcopo competit jure speciali & accidentali, tribuat Episcopo novam jurisdictionem, non succedat in eo Capitulum, succedat vero, si id Episcopo novam jurisdictionem non tribuat, sed est annexio seu additamentum ad generalem Episcopi jurisdictionem.

3. Limitat eandem responfionem Pauld aliter Garc. loc. cit. n. 39. nimirum ut non succedat Capitulum in ijs, quæ competunt jure speciali, si sint ex ijs, quæ non competunt tanquam Ordinatio, seu ut Episcopo, pro quo citat Roman. cons. 506. n. 1. v. g. in causa feudi (de quo loquuntur Abb. & Felin) in quo non competit jurisdictione Episcopo, ut Episcopo, sed ut Domino Feudi; succedat vero in ijs, quæ etfi jure speciali competant, competunt tamen tanquam Ordinatio, & ut Episcopo, & ex jurisdictione Ordinaria, ut in jurisdictione, quam habet ex consuetudine (de quo quæst. seq.) vel etiam, quam habet ex decreto Tridentini, sess. 24. c. 6. de quo quoque pauld post. Porrd in specie de Pralato inferiore ait Pagn. in c. his qua. n. 39. non devolvi ab illo ea ad Capitulum, quæ jure speciali, puta privilegii, statuti, consuetudinis, præscriptionis ad istiusmodi pralatum pertinebant.

Questio 460. Num itaque succedat Capitulum in iurisdictione, quam Episcopus habet ex consuetudine, vel etiam ex privilegio?

R Esp. ad primum affirmativè, modo jurisdictione illa consuetudine acquisita competat Episcopo ut Episcopo. Pirh. ad tit. de major. & obed. n. 45. ubi regula generalis, quod Capitulum in exercenda jurisdictione Ordinaria Episcopi sede vacante succedat, extenditur, si ve ea ex jure communi competat Episcopo, si ve per consuetudinem acquisita sit; cum etiam competat Episcopo ut Episcopo. Garc. loc. cit. n. 40. citans Pavin. p. 1. q. 9. n. 7. Cuchum institutionib. major. l. 2. tit. 9. n. 85. Anton. Genuens. in pr. curia Archiep. Neapol. c. 85. n. 31. de cetero contrarium est, ubi potestas illa acquisita consuetudine non competit Episcopo ut Episcopo, qualis v. g. est potestas ex consuetudine competens Episcopo interveniendi alicui electioni, & de hac jurisdictione seu potestate censendi sunt locuti, qui contrarium tenent ut Sbroz de vicar. l. 2. q. 30. a. n. 3. quod jurisdictione, quæ de consuetudine competit Episcopo, non transeat in Capitulum, censet verius, & id tanquam verius defendi à Felin. in c. cum olim. n. 5. & maxime si consuetudo illa sit contra jus inducta, Ex quo Sbrozio illud quoque hic notandum, quod habet loc. cit. n. 8. ex Felin. loc. cit. quod quando additum non nascitur eadem viâ, quâ principale, tunc non judicetur idem, quod de principali prout etiam, quando est diversa ratio inter accessorium, & principale, ut Jason. in l. fin. l. de condit. indeb. Decius in l. si pascenda. eod. de pac. quemadmodum non nascitur eadem viâ facultas, seu jurisdictione, quæ competit Episcopo de consuetudine, vel alio jure speciali, adeoque non sit tanta communio inter Episcopum, & Capitulum in his, quæ sunt de consuetudine, vel jure

speciali, sicut in ijs, quæ competunt de jure communi, ut Abb. in c. cum olim.

2. Resp. ad secundum quoque affirmativè, modo sint, quæ ex privilegio in perpetuum concessa, seu commissa sint Episcopis, ita ut in ordinariam eorum jurisdictionem transferant, quæ enim Episcopis jure speciali non merè delegato, sed ordinario competunt (qualiter ordinaria censetur potestas non collata intuitu personæ, sed dignitatis, seu officii in perpetuum Pirh. loc. cit. Ventrigl. loc. cit. n. 10.) succedit capitulum Pirh. ibidem citans Sanch. de matrim. l. 8. d. 2. contra Suarez de censur. d. 4. l. 1. c. 3. secus esse, si ve non tranfire ad Capitulum privilegia & immunitates concessas Episcopo ratione Ordinis, & dignitatis Episcopalis (quas refert gl. in c. ult. v. indulgemus. de privileg.) ait Ventrigl. loc. cit. n. 13. ex Pavin. & addit. ad Quarant. Porro talem potestatem specialiter indultam Episcopis transeuntem ad Capitulum sede vacante esse potestatem absolvendi, & dispensandi in casibus papalibus occultis, nec deductum ad forum contentiosum concessam Episcopis à Trid. sess. 24. c. 6. censent Pirh. loc. cit. Garc. loc. cit. n. 21. ubi, quod facultas loc. cit. à Concilio concessa Episcopo competat etiam Capitulo sede vacante; eod quod licet illa facultas competat Episcopo jure speciali dicti decreti, competat tamen ei jure communi, & ex jurisdictione Ordinaria ei tributa per dictum decretum, ac ita in terminis docere ait Garcias Aragonum 2. 2. q. 82. a. 12. concl. 5. Henric. in sum. l. 6. c. 16. §. 1. Rodriq. qq. regular. tom. 1. q. 61. a. 9. Sanch. loc. cit. Suarez de penit. d. 30. s. 2. n. 4. etfi contrarium doceat de censur. loc. cit. verum de hoc securius statuetur expensa responfione ad quæst. seq. Vide quoque dicta supra, ubi, num potestas competens Pralato ecclesia Collegiata transeat ad Capitulum, Pralatura illa vacante.

Questio 461. An Capitulum succedat Episcopo in iurisdictione delegata?

R Esp. In hac materia satis confusè loqui AA. plures. Primò in jurisdictione, quæ in perpetuum committitur, & delegatur à sede Apostolica muneri Episcopali, ita ut ex officio deinceps competat Episcopis, si ve ut deinceps successores omnes Episcopi admittantur ad dictam delegationem, succedere capitulum sede vacante, nisi aliud aliunde legitime colligatur ex mente delegantis, tradunt Barbof. jur. eccl. l. 3. c. 32. n. 107. Ventrigl. loc. cit. n. 10. citantes Molin. de just. n. 6. tr. 5. d. 1. n. 8. & 9. rationem addit Barbof. quia supposita perpetuitate hujus delegationis, per quam id, de quo actum fuerit, annectitur in perpetuum Episcopali muneri, non quidem principaliter in bonum Episcopi, nec tanquam ejus privilegium, sed in bonum eorum, in quos ea jurisdictione taliter delegata exercetur vel aliorum, & Ecclesiæ, sequitur, eandem jurisdictionem censendam esse ut accessoriam, imò ut partem totius jurisdictionis Episcopalis in communi, ac proinde ut talem tranferantur in Capitulum, in quod sede vacante transit per viam regulæ tota episcopalis jurisdictione. E contra non tranfire in Capitulum, quæ concessa sunt à Papa Episcopo sub nomine dignitatis, & consequenter etiam ejus successoribus delegatione speciali, seu tanquam delegata ad aliquam particularem tantum causam vel negotium, & quoad hoc potestimum, nempe dum ad speciale negotium delegata.

mandata, seu concessa Episcopo jurisdictione, eam eo mortuo (etiam literis jam presentatis, ut expressè Barbof. *juris eccl. l. 1. c. 32. n. 104.* Garc. p. 5. c. 7. n. 43. & Pignat. paulò post citandus) non transire ad Capitulum; sed reservari Episcopo successori, consentit Pignat. *tom. 5. consult. 24. n. 2.* & est communis omnium. Et sic manifestum est, quòd ubi electa est industria personæ Episcopi, potestas ei delegata non transeat ad Capitulum. Lotter. *l. 2. q. 2. n. 3.* Utrique verò parti hujus distinctionis adhærere videtur Azor. *Instit. mor. p. 2. l. 3. c. 39. q. 4.* ubi: in his, quæ conveniunt Episcopo jure delegato minime succedit Capitulum; quia non succedit nisi in jurisdictione, quæ Episcopo competit jure ordinario, ut est communis opinio. Nihilominus tamen potest Capitulum auctoritatem aliquam habere in jurisdictione Episcopo generaliter auctoritate Apostolica delegata, ubi necessarium videtur, negotium à Capitulo expediri, ita ut moram non pariat. Pro quo postremo nimirum quòd Capitulum sede vacante succedat in jurisdictione generaliter delegata Episcopo à jure vel auctoritate Apostolica; si necessarium videbitur id expediri per Capitulum; citat Garc. p. 5. c. 7. n. 46. Pavin. p. 1. q. 7. m. 9. & q. 10. n. 4. Genuenf. *loc. cit. n. 30.* Cuch. *loc. cit. n. 8.*

2. Secundo tradit Fagn. *in c. his qua. de major. & obed. n. 54.* non transire in Capitulum jurisdictionem competentem Episcopo non jure suo ordinario; sed delegato, etsi competat ei ex generali delegatione Sedis Apostolicæ; citat pro hoc Jo. And. *in c. ad abolendam. de hæretic. super ult. gl. Federic. de Senis consult. 30.* atque; quòd, licet huic opinioni contradicant multi, eam tamen defendit & tanquam verioris ostendit à Card. *in Clem. 1. q. 8. de hæret. Abb. in c. cum olim. de major. & obed. n. 22.* & communem tenendamque dici à Franco *in c. unico. de major. & obed. in 6. num. 6.* Unde jam infert Fagn. *loc. cit. n. 55.* potestatem à Tridentino tributam Episcopis tanquam Sedis Apostolicæ delegatis non transire in Capitulum sede vacante. Secus tamen esse, seu transire ad Capitulum potestatem, & jurisdictionem, ait n. 56. si Episcopis competat utroque jure, scilicet Ordinario & delegato; veluti si Concilium det illis facultatem procedendi etiam auctoritate Apostolica. Quippe valde diversa sunt, coaccedi illis simpliciter potestatem procedendi auctoritate Apostolica, & concedi illis facultatem etiam procedendi auctoritate Apostolica; particula enim illa *etiam* est implicativa jurisdictionis ordinariæ, ut Fagn. citans seipsum *in c. ad audientiam il primo. n. 46. de eccl. adif.* Huic Fagnani doctrinæ inhæret Pirh. *loc. cit. n. 48.* ubi, quòd non succedat Capitulum in jurisdictione delegata, etsi delegatio facta à jure communi, vel Concilio generali; ut per viam juris absolute etiam, & in perpetuum commissum quid Episcopis expediendum auctoritate Apostolica, v. g. visitent moniales exemptas, aliudve quid circa Religiosos exemptos exercent tanquam Sedis Apostolicæ delegati; eò quòd tunc illa potestas non sit ordinaria, sed delegata; quia eo ipso, quòd Episcopi procedere debeant auctoritate Apostolica (intellige solâ) non agant ex proprio seu ordinario officio suo episcopali. Secus si ab utroque jure & Ordinario & Delegato illis competat, &c.

3. Tertio non multum diffimile quid à doctrina Fagnani tradit Garcias *loc. cit. n. 44.* Capitulum in jurisdictione delegata non succedere Episcopo, etiam si delegatio fiat à Canone; eò quòd

licet tunc competat à jure communi, tamen sic ex potestate specialiter inducta, & non competente Episcopo; pro quo citat Abbat. Felin. Jo. And. Sanch. *ubi supra num. 10.* Unde num. 45. infert Garcias, Capitulum sede vacante non posse visitare monasteria monialium exempta, quæ visitat Episcopus auctoritate Apostolica juxta *Clem. 2. de statu Monach.* de quo nos infra. Infert quoque num. 47. Capitulum non succedere in casibus, in quibus à Concilio Tridentino datur Episcopo facultas procedendi ut Sedis Apostolicæ delegato. Secus tamen esse ait num. 48. sive succedere Capitulum, dum datur à jure, vel Concilio Episcopo jurisdictione in aliquibus casibus, quam alias non habebat prorogando, & extendendo ad illos jurisdictionem illius, & potestatem ordinariam, ita ut Episcopus jam procedat etiam in illis casibus jure proprio, & tanquam Ordinarius. Quod longè diversum quid esse ait ab illo, quòd datur à jure Episcopo jurisdictione delegata, ut procedat auctoritate Apostolica tanquam Sedis Apostolicæ Delegatus. Idem est (ut Garc. num. 49.) dum solùm tollitur à jure vel Sede Apostolica obstaculum exemptionis; eò quòd tunc redeatur ad jus commune, & ordinaria potestas Episcopi relinquatur sibi quasi libera à vinculo, quo per exemptionem illam erat veluti suspensa. Illud denique notat Garc. num. 50. quòd, quando verba: *auctoritate Apostolica*: conjunguntur cum verbis: *concedimus facultatem*: non faciunt jurisdictionem delegatam, sed bene, quando conjunguntur potestati faciendi; pro quo citat Pavin. *ubi ante. q. 10. num. 3.*

Questio 462. An Capitulum succedat in iis, quæ concessa Episcopo ratione dignitatis, & præminentie episcopalis, & quæ aliis, quæ Episcopi non sunt, etsi alias jurisdictionem quasi episcopalem habeant, non conceduntur?

Respond. negativè. Ventrigl. *loc. cit. num. 13.* Layman. *ad c. scriptum. de elect. n. 3.* ubi generaliter ait: Capitulum vacante sede non succedit in iis, quæ Prælati speciali jure competunt ratione Dignitatis, ut docent AA. *in c. verum. de foro competente. Abb. in c. scriptum. n. 13.* Butrio n. 25. Et specialiter de Episcopo; quòd quæ ei ratione dignitatis suæ speciali jure data, vel commissa sunt, non transeant ad Capitulum; habet Layman. *ad c. quoniam. de off. iud. Delegat. n. 1.* Eadem habet Pirh. *loc. cit. n. 49.*

Questio 463. Num succedat Capitulum Episcopo quò ad facultatem interveniendi alicui actui de consuetudine, vel etiam præbendi de necessitate consilii?

1. **R**espond. ad primum: satis dictum supra, ubi, num transeant in Capitulum, quæ de consuetudine competunt Episcopo;

2. Respond. ad secundum: Dum consilium Episcopi requirebatur in aliquo actu (intellige sive ex consuetudine, sive alio jure singulari) non succedit Capitulum sede vacante in eo dando. Sbroz. *de Vicar. l. 2. q. 161. num. 6.* citans c. *unic. ne sede vac. in 6.* Abb. *in c. cum olim. de major. & obedient. colunt. penult.*

Questio 464. Num Capitulum succedat in jurisdictione, quam Episcopus simul cum alio exercebat?

R Esp. negativè. Si jurisdic&io illa non exercebatur per solum Episcopum, sed simul cum alio, & in solidum; transibit enim illa tunc ad collegam superstitem, juxta *c. fin. d. 65. Ventrigl. loc. cit. num. 62.* monens postremum hoc intelligendum de illa jurisdic&ione, in qua locum habet jus accrescendi; pro quo citat *Quarant. in sum. Bullar. v. Capitulum sed. vac. vers. predicta restringe.* qui etiam ulterius addat, modo in hoc nullum irrogetur prajudicium sedi vacanti. Unde jam etiam infertur, jurisdic&ionem, & potestatem, quam simultaneam cum episcopo habebat, & exercebat Capitulum, sede vacante transire ad solum Capitulum. *Fagn. in c. his qua. de major. & obed. num. 48.* ubi: quod quando potestas communis est, seu simultanea inter Prælatum, & Capitulum (loquitur autem de Prælatis Episcopo inferioribus, seu ecclesiis inferioribus) absque dubio dicendum sit, jurisdic&ionem devolvi ad Capitulum Prælato mortuo juxta *c. fin. de Regular. in 6.*

Questio 465. Num Capitulum succedat non tantum in jurisdictione, sed & in emolumentis ex ea provenientibus?

1. R Esp. non succedit in iis, sed ea referantur Episcopo Successori. *Ventrigl. loc. cit. n. 3.* juxta *Clem. ult. de elect.* quod tamen ipsum intelligendum de emolumentis illis, qua proveniunt vere ex jurisdic&ione, & sigillo directè, non de iis, qua proveniunt ex causa personæ jurisdic&ionem exercentis; pro quo citat *Quarant. in sum. Bullar.* Unde emolumenta aliàs debita Vicario Episcopi ratione sui officii, sede vacante cedunt Vicario Capitulari; illa verò, qua aliàs deberentur Episcopo ipsi, & non Vicario ratione jurisdic&ionis, cedunt Camera Apostolicæ sub titulo fructus pendentis, siquidem alicubi Camera hæc ad hoc jus habet, aliàs, ut dictum, reservantur Successori. *Ventrigl. loc. cit. citans Meroll. Th. mor. tom. 3. d. 7. c. 7. num. 21.* juxta *c. Clem. ult.* Cuicumque tamen debeantur illa emolumenta, potest ab illis Capitulum sede vacante deducere expensas rationabiles, & necessarias pro ministris Curia, & similibus, pro salario Vicarii Capitularis. *Ventrigl. num. 24.* citans *Vulp. in pr. c. 44. n. 13.* *Meroll. ubi ante. &c.*

2. Porro multas pecuniarias neque Capitulo, neque Camera, nec Successori deberi, sed debere applicari plis usibus juxta dispositionem Tridentini *sess. 25. c. 3.* possèque autoritate istius decreti statim exequi Vicarium Capitularem, illumque nihil inde sibi sub pretextu salarii (cum illud ex fructibus ecclesiæ vacantis consequi possit) sumere posse habet. *Ventriglia n. 26.* quamvis *n. 27.* addat, citatis pro hoc *Marc. Anton. Genuens. in pr. c. 6. n. 5.* Riccio in *pr. tom. 1. resol. 311. n. 7.* posse eas sibi applicare Capitulum, vel ejus Vicarium, si pauper est, sicuti permittitur Episcopo pauperi eas retinere pro suis necessitatibus; modò necessitas sit evidens, & non dubia.

Questio 466. Num ea, qua sunt Ordinis episcopalis sede vacante devolvantur ad Capitulum?

R Esp. Indubitatum est, ea non devolvi ad Capitulum exercenda per ipsum Capitulum, aut

ejus Vicarium, dum hic Episcopus non est, ut patet. *Fagn. in c. his qua. de major. & obed. n. 64.* *Ventrigl. tom. 2. annot. 15. §. 1. n. 12.* Verumtamen devolvitur ad Capitulum potestas ea exercendi per alium, seu committendi illorum exercitium alteri, qui caractere episcopali insignitus est. *Fagn. loc. cit. citans gl. ult. ad cit. c. his qua.* *Ventrigl. citans Pavin. p. 1. q. 3. num. 4. addit. ad Quarant. sum. Bullar. v. Cap. sed. vac. Meroll. ubi supra. n. 56.* *Barbol. iur. Eccl. l. 3. c. 32. n. 89.* ubi: *Capitulum succedit in concedenda licentia extero Episcopo exercendi pontificalia in ecclesia vacante secundum Henric. in sum. l. 10. c. 22. Garc. p. 5. c. 7. n. 93.* Atque ita potestas illa non devolvitur ad proximum Superiorem, v. g. Archiepiscopum, aut Patriarcham, qui ea per seipsum expediat, vel Visitatorem, per quem expediantur, constituat; sed poterit Capitulum, vel ejus Vicarius invitare vicinum, aut alium Episcopum, qui in ecclesia vacante, & discreti Capitulo subiecta ea, qua Ordinis sunt episcopalis exerceat. *AA. iidem,* quibus plures ex antiquis addit *Fagni* cautela studio protestando, quod per hoc nihil juris illi Episcopo acquiritur ut *Fagn.* Probatur hoc ipsum clare ex textu *c. cum nullus. de temp. ordinari. in 6.* ubi expressum est, Capitulum sede vacante posse dare licentiam alteri Episcopo ordinandi. Item per hoc facit gloss. ult. in *c. dilectus. de off. Ordinari. asserens;* collationem Ordinum, & Sacramentorum esse de lege jurisdic&ionis, Quod dictum, etsi mirabile sibi videri dicat *Innoc. ibi;* id tamen probari ex *c. interdicimus. 16. q. 1. secundum Jo. And. ait Fagn. n. 65.* qui etiam *ibidem* ait; habere proinde in hoc Capitulum jus pinguius quam Archiepiscopus electus, & confirmatus, non recipiens pallium; utpote qui dare non possit licentiam, ut subditi sui ab alio Episcopo ordinentur juxta *c. suffraganeis. de elect.* Sed neque reponho restringenda, ut vult *Imol. in cit. c. his qua. n. 3.* quod Capitulum possit ea expedire per alium, qua sunt Ordinis episcopalis, si superior immediatus Capituli id negligat, aliàs non; quia hæc distinctio jure non probatur, videturque esse contra dictam decretalem. *cum nullus.* qua hoc jus Capitulo tribuit principaliter; non autem jure devoluto, ob negligentiam Superioris. *Fagn. cit. n. 65.* Verum de his plura infra.

Questio 467. An Capitulum per seipsum exercere possit jurisdictionem illam episcopalem ad se sede vacante devolutam?

R Esp. Tamen id poterat Capitulum de jure communi, nec tenebatur constituere ad hoc Vicarium; modò tamen post Tridentinum id amplius non potest, sed debet constituere Vicarium, qui nomine illius jurisdic&ionem illius exerceat. *Pirh. ad tit. de off. Vicar. n. 77.* *Fagn. ad c. his qua. n. 66. & 67.* *Ventrigl. loc. cit. §. 2. n. 1.* *Laym. ad c. Romana. de off. Vicar. n. 16.* juxta decretum Trident. *sess. 24. c. 16.* Verum de hoc expressè *cap. seq.* ubi etiam; an Capitulum constituto Vicario, se possit miscere jurisdic&ioni; item, num per octo illos dies datos ei ad constituendum Vicarium, administret.

Questio 468. Jurisdic&io Capituli sede vacante quando expirat?

R Esp. Exspirat per novi Episcopi confirmationem, & Episcopatus possessionem. *Laym. loc. cit.* Vide dicenda infra, ubi quandonam expirat jurisdic&io Vicarii Capitularis; & me ipsum *For. benef. p. 2. q. 668. n. 3.*

CAPIT